

Odišiel docent Andrej Stančák, jeden z najvýznamnejších zakladateľov klinickej psychológie na Slovensku

Vo veku nedožitých 90 rokov zomrel 9. marca 2014 doc. PhDr. Andrej Stančák, CSc., dlhoročný pracovník Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, predstaviteľ zakladateľskej generácie klinických psychológov na Slovensku.

Správu o úmrtí doc. PhDr. Andreja Stančáka, CSc., som prijal nielen ja sám, ale celá Lekárska fakulta UPJŠ s hlbokým zármutkom. Odišiel človek, ktorého si pamätáme nielen ako úspešného a vnímavého pedagóga, psychológa, ale aj ako človeka, ktorý bol ochotný vždy pomôcť, poradiť v ťažkých chvíľach.

Doc. Andrej Stančák sa narodil 20. septembra 1924 v Pečovskej Novej Vsi. Ľudovú a strednú školu absolvoval v Prešove. V rokoch 1945 – 1950 študoval na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave a na prestížnej Jagiellonskej univerzite v Krakove. Po obhájení svojej rigorózneho práce bol promován na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1950, kde v roku 1966 obhájil aj svoju kandidátsku dizertačnú prácu na tému "Niektoré aspekty periférnych ciev a emócií so zreteľom na pletyzmografiu". Habilitoval na LF UPJŠ v Košiciach s prácou "Katecholamíny vo vzťahu ku psychickej činnosti", v roku 1967, čím, dá sa povedať, že do istej miery predbehol svoju dobu, poznaním významného vplyvu psychickej záťaže a stresu na kardiovaskulárny systém.

Pán docent Andrej Stančák pracoval v rokoch 1951 – 1992 na Psychiatrickej klinike LF UPJŠ. Za jeho najväčšie úspechy možno považovať vyprofilovanie predmetu Lekárska psychológia a zriadenie oddelenia Klinickej psychológie,

ktoré sa stalo bázou pre výučbu klinickej psychológie nielen v rámci pregraduálneho, ale aj postgraduálneho štúdia.

Doc. Stančák bol uznaný odbornou verejnosťou ako významná osobnosť slovenskej, ale možno povedať, že aj svetovej psychológie, o čom svedčí asi pol druhu stovky publikácií, úspešné riešenie viacerých vedecko-výskumných a grantových úloh, členstvo v redakčných radách viacerých zahraničných časopisov, pozvané prednášky na množstve konferencií nielen doma, ale aj v zahraničí, strednou Európou počnúc a Spojenými štátmi americkými končiac.

Psychiatr. prax; 2014; 15(1): 41

Docent Stančák reprezentoval špecifický smer v rámci moderne ponímanej klinickej psychológie, svojou angažovanosťou v boji proti tzv. civilizačným ochoreniam predstavoval a bude predstavovať významnú autoritu nielen v odbornej, ale aj širokej laickej verejnosti.

Odchod blízkeho človeka, manžela, otca, dedka, pradedka, je vždy sprevádzaný veľkou bolesťou a smútkom. Existujú však vzdialené krajiny vo svete, kde sa ľudia snažia prekryť tento pocit smútku, túto udalosť, pocitom hrdosti na zosnulého človeka. Takého, o ktorom možno prehlásiť, že vo svojom živote urobil veľmi veľa dobrého, pričínal sa jednoducho o ľudské šťastie a radosť z každodenného bežného života vo svojom blízkom i širokom okolí. Takým doc. Andrej Stančák nepochybne bol. Pevne verím, že časom, zostane len to pekné a dobré, krásne spomienky a pocit oprávnenej hrdosti na človeka, ktorý si to jednoznačne zaslúžil.

Vyslovujem v menej svojom i v mene UPJŠ LF pánovi docentovi Andrejovi Stančákovi jedno veľké – Ďakujeme!

*prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.
prodekan UPJŠ LF*